

forum for
natur og
friluftsliv
Nordland

Fauske, 14. januar 2011

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

E-post: nve@nve.no

Klage på konsesjonsvedtak for Nedre Klubbvik kraftverk, Narvik kommune, Nordland.

FNF Nordland vil med dette påklage vedtak at Fjellkraft Produksjon AS den 17.12.2010 fikk konsesjon til utbygging av Nedre Klubbvik kraftverk i Narvik kommune, Nordland

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 20 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

Norges store vannkraftressurser gjør at vi produserer ca. 25 prosent av Europas vannkraft, og er med det den største vannkraftprodusenten i Europa. Vannkraft er produksjon av fornybar energi og et viktig tiltak i arbeidet med å redusere klimautslippene gjennom mindre bruk av fossil energi. Problemet er at fornybar kraft ikke uten videre er miljøvennlig om den går ut over andre miljømål som f. eks. vern av biologisk mangfold og inngrepsfri natur. Nordland har i dag et el-kraftoverskudd på over 40 %. Det betyr at vi i vårt fylke produserer mer kraft enn vi bruker selv. NVE mener at Nedre Klubbvik kraftverk kan gi et visst positivt bidrag i form av noe økt fornybar kraftproduksjon og lokal verdiskapning. Med kraftoverskudd og begrenset overføringskapasitet kan vi ikke se at kraftbehovet skal være et argument for å realisere Nedre klubbvik kraftverk. Ofoten friluftsråd påpeker at det er et stort flertall av befolkningen i Skjomen som mener området er for mye belastet av tidligere kraftutbygginger og viser til en liste med 228 underskrifter. Naturvernforbundet i Narvik mener 'saksbehandlingen bør avventes inntil en samlet plan for småkraftutbygginger foreligger. Videre mener Naturvernforbundet at området er et av de mest urørte i regionen, i stor grad fordi det ikke er veiforbindelse.'

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland

Storgt. 39, 8200 Fauske

Tlf: 952 26425

www.fnf-nett.no/nordland

nordland@fnf-nett.no

Medlemmer i FNF Nordland: Turistforeningene i Nordland, KFUM/ KFUK Speidere på Helgeland, Norges speiderforbund i Salten, Norges Jeger og Fiskeforbund Nordland, Nordland Orienteringskrets, 4H Nordland, Naturvernforbundet i Nordland, NOF Nordland, Syklistenes Landsforening Bodø, Salten Naturlag, Leknes Padleklubb, Polarsirkelen Friluftsråd, Ofoten Friluftsråd, Vesterålen Friluftsråd

Vi påklager med dette NVE's beslutning om å gi Fjellkraft Produksjon AS tillatelse til å bygge Nedre Klubbvik kraftverk. Etter vårt syn blir ikke viktige natur- og friluftslivsverdier i området tatt hensyn til.

FNF Nordland understreker at vi ikke er negative til en hver form for vannkraftutbygging, men vi ser det som en viktig målsetning at de tiltakene som er minst konfliktfylte og mest miljøvennlige blir prioritert. Videre krever vi at naturmangfoldlovens forvaltningsprinsipper vurderes før endelig vedtak fattes.

Naturmangfoldlovens formålsparagraf, jf. §1 er *"at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også for samisk kultur."* Naturmangfoldloven er en sektorovergripende lov som skal virke sammen med annet lovverk. Lovens §§ 8 – 12 omhandler hvilke forvaltningsprinsipper som skal utgjøre rammene for forvaltningen: Alle tiltakshavere plikter å kvittere ut at de bygger sine søknader og utredninger på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Dersom kunnskapsgrunnlaget ikke er godt nok skal føre – var - prinsippet legges til grunn. I et økosystem (eks. vassdrag) skal de nye tiltakene videre sees i sammenheng med andre belastninger på økosystemet.

FNF Nordland ønsker ikke at områder med stor naturopplevelsesverdi og som brukes til et aktivt friluftsliv forringes eller går tapt. Opplevelsesverdien/kvaliteten henger nøye sammen med miljøtema som landskap, inngrepsfrie naturområder, fisk og vilt. I takt med at stadig mer inngrepsfri natur forsvinner, mister vi også grunnlaget og forutsetningene for kommende generasjoners friluftslivsutøvere. Når elver og bekker, vannårer og forgreininger ledes bort, forringes naturopplevelsen. Det finnes mye forskning som bygger opp under påstanden om at det enkle friluftslivet er nordmenns viktigste arena for fysisk aktivitet. Og fysisk aktivitet er en av de viktigste grunnpilarene i folkehelsearbeidet. Nordland fylkeskommune befester sin satsning på friluftsliv gjennom regional friluftslivsstrategi som ble vedtatt i fylkestinget den 14. juni 2010. Her heter det blant annet:

"Alle grupper i befolkningen skal sikres mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet og naturen gjennom helhetlig og langsiktig kommunal arealplanlegging. Områder av stor verdi for friluftslivet skal sikres slik at miljøvennlig ferdsel, opphold og høsting fremmes og naturgrunnlaget bevares."

Ved å bygge Nedre Klubbvik kraftverk, vil opplevelsesverdien og interessen for friluftslivsbruken utvilsomt reduseres. Med en gang et inngrep er iverksatt endres også tilstanden til naturen i og rundt vassdraget fordi de fysiske og kjemiske forholdene endres. Dette påvirker plante- og dyrelivet, både direkte og indirekte. Narvik kommune påpekte at *'Klubbvikelva sammen med de unike naturområdene og fjellpartiene som omgir den utgjør et svært verdifullt landskapsområde i Ofoten.'*

Nordland fylkeskommune v/ *Fylkesrådet* mener følgende i sin uttalelse den 28.8.2007: *'det knytter seg negative konsekvenser til utbyggingen i form av tap av uberørte naturområder og reduksjon av fossefall som dominerende landskapselementer.'*

Fylkesmannen i Nordland mener at tiltaket vil *'medføre negative konsekvenser for rødlistede arter som bakkeseite og havørn, samt at fossene vil reduseres som landskapselementer.'* Forekomst av bakkeseite må undersøkes nærmere for å unngå at arten blir berørt av tiltaket. '

I tillegg til bakkeseite ble rødlistearten olivenlav, status som nær truet (NT), registrert i tiltaksområde. Den er knyttet til eldre naturskog på næringsrik grunn. Elva gir områdene rundt tilførsel av vann, som igjen gir opphav til

Hovedårsaken til havørnas livskraftige bestand er bedre kunnskap og gode forvaltningstiltak. Og havørna bidrar dessuten til flotte naturopplevelser for lokalbefolkning og turister. Det er også viktig å se havørna i den store sammenhengen, ikke bare lokaliseringen av reiret, men også at dens leveområde

(jakt/matsøk, territorie osv..) spenner seg over store områder. Omfanget av irreversibel skade på artsmangfold kan variere, men som regel er det de mest kravstore (og sjeldne) artene som forsvinner først og da er det ingen vei tilbake når etter endringer i de naturlige prosessene. Den norske rødlista skal bidra til at vi kan følge med tilstanden og ta vare de truede og sårbare artene. Som oftest er det beste tiltaket for å sikre at vi ikke utrydder disse å la naturen få være slik den er.

Som følge av lavere vannstand og tilsig av fuktighet, frykter vi at flere arter vil forsvinne og påvirke biodiversiteten som igjen vil resultere i at (vassdrags)naturen og landskap fremstår mer homogent. Det kan eksistere flere arter i området selv om de ikke er påvist under feltarbeid. Funnet av olivenlav ble dessuten gjort i etterkant og var ikke med i miljørapporten. Vi er kritisk til at Nedre Klubbvik gis konsesjon når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om de negative effektene tiltaket vil ha på verdifull natur og landskap. Vi stiller oss ikke bak NVE's konklusjon og vurdering om at nytten av tiltaket er større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Vi mener kunnskapsgrunnlaget er for dårlig og risikoen for irreversible skader på naturmangfoldet er stor. Endringer i de naturlige prosessene kan ha langt større negative effekter på naturtilstanden enn ønskelig. Derfor er det så viktig at naturmangfoldlovens forvaltningsprinsipper blir vurdert, og føre-var-prinsippet legges til grunn. Det har ikke vært tilfelle i saksbehandlingen og vi påklager derfor vedtaket.

FNF Nordland er uenig i NVE's vurdering om at kunnskapsgrunnlaget er godt nok og naturmangfoldloven §§8 og 9 er ivaretatt. Videre stiller vi oss ikke bak NVE's konklusjon og helhetsvurderinger om at samfunnsnyttene av inngrepet er større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Vi mener avgjørelsen kan ha store irreversible skader på naturmangfoldet. Narvik risikerer å miste et område med stor naturverdi og vakkert landskap. Forvaltningsprinsippene i naturmangfoldloven ikke er vurdert, dette en direkte saksbehandlingsfeil som gir grunnlag for å påklage vedtaket.

For FNF Nordland

Erling Solvang
Arbeidsutvalgsleder

Gisle Sæterhaug
Koordinator arealforvaltning

Kopi til

Narvik kommune
Nordland fylkeskommune, Folkehelse
Nordland fylkeskommune, Plan og Miljø
Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen
Friluftslivets Fellesorganisasjon
Sametinget
Reindriftsforvaltningen i Nordland
Frostisen reinbeitedistrikt

